

Uchwała nr 55/2025

Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN działającego przy
Wydziale II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN
z dnia 10 lipca 2025 roku

w sprawie opinii Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN

Na podstawie § 7 Regulaminu komitetów naukowych stanowiącego załącznik do uchwały Nr 37/2024 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 17 września 2024 r. w sprawie Regulaminu komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk, uchwała się, co następuje:

§ 1

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN przyjął stanowisko w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie minimalnych wymagań, jakie musi spełniać ośrodek, oraz minimalnych wymagań w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku.

§ 2

Stanowisko Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z dnia 10 lipca 2025 r. stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wyraża poglądy Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk i nie powinna być utożsamiana ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący KNZiA PAN

**Stanowisko Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej
Akademii Nauk w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie minimalnych
wymagań, jakie musi spełniać ośrodek, oraz minimalnych wymagań
w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku**

Projekt rozporządzenia zmieniającego minimalne wymagania dla ośrodków utrzymujących zwierzęta wykorzystywane do celów naukowych i edukacyjnych jest w większości uzasadniony i zgodny z wymogami dyrektywy unijnej 2024/1262. Wprowadza istotne zmiany, które mają na celu poprawę dobrostanu zwierząt, szczególnie w sytuacjach awaryjnych oraz w przypadku zwierząt wodnych.

Projekt nakłada obowiązek opracowania planu awaryjnego, ale nie precyzuje, jakie konkretnie elementy powinien on zawierać. Należy dodać załącznik lub wskazówki dotyczące minimalnych wymagań dla takich planów (np. procedury ewakuacji, lista kontaktów alarmowych, zabezpieczenie źródeł energii itp.).

Rozporządzenie wchodzi w życie 4 grudnia 2026 r., ale nie ma informacji, czy ośrodki będą miały dodatkowy czas na wdrożenie zmian (np. modernizację systemów wentylacji czy instalację urządzeń ograniczających hałas). Naszym zdaniem należy wprowadzić okres przejściowy (np. 18 miesięcy) dla niektórych wymagań. Wymóg instalacji dodatkowych zabezpieczeń (np. systemów awaryjnego zasilania) może być szczególnie obciążający dla mniejszych placówek.

Nie wszystkie gatunki zwierząt wymagają dokładnie takiego samego poziomu wilgotności względnej ($55\% \pm 10\%$). Dlatego w opinii Komitetu punkt ten powinien otrzymać brzmienie „W pomieszczeniach, w których utrzymywane są zwierzęta, należy zapewnić odpowiedni poziom wilgotności względnej powietrza, przy czym, o ile nie wynika inaczej z biologicznych potrzeb danego gatunku, poziom ten powinien mieścić się w granicach $55\% \pm 10\%$.” Taki zapis stanowi kompromis, który z jednej strony zapewnia bezpieczeństwo zwierząt większości gatunków utrzymywanych w ośrodkach naukowych i edukacyjnych, a z drugiej odpowiada ogólnym standardom dobrostanu zwierząt przebywających w zamkniętych pomieszczeniach. Taki zapis minimalizuje ryzyko błędnej interpretacji przepisów przez osoby odpowiedzialne za nadzór, na przykład powiatowych lekarzy weterynarii, co zostało podkreślone w uzasadnieniu projektu.

W obowiązującym rozporządzeniu (Dz.U. 2022 poz. 1021, §4 pkt 3) znajduje się zapis: „3) zapewnia się natężenie hałasu nieprzekraczające 60 dB.” Tymczasem w projekcie nowelizacji brakuje odniesienia do tego przepisu, mimo że wprowadzono nowe wymogi dotyczące hałasu dla zwierząt wodnych (§3 ust. 6a). Powoduje to niespójność: dla zwierząt lądowych obowiązuje jasno określony limit 60 dB, natomiast w przypadku zwierząt wodnych pojawia się jedynie ogólny zakaz „niekorzystnego oddziaływania”, bez wskazania konkretnej wartości granicznej. Taka rozbieżność może prowadzić do niejednoznacznej interpretacji i problemów w praktyce stosowania przepisów. W przypadku zwierząt wodnych projekt nie precyzuje, w jaki sposób ma być mierzony i kontrolowany poziom hałasu oraz

wibracji. Wskazane byłoby określenie dopuszczalnych norm oraz metod pomiaru.

Komitety Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk ocenia projekt rozporządzenia jako zasadny i wprowadzający istotne usprawnienia w zakresie minimalnych wymagań, jakie musi spełniać ośrodek oraz minimalnych wymagań w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku.

Komitety postulują doprecyzowanie wymogów dotyczących planów awaryjnych oraz wprowadzenie okresu przejściowego dla niektórych zmian, zwracając jednocześnie uwagę na potrzebę elastyczniejszego ujęcia wymagań dotyczących wilgotności względnej powietrza, z uwzględnieniem biologicznych potrzeb różnych gatunków. Ponadto wskazujemy na konieczność doprecyzowania przepisów dotyczących hałasu i wibracji w przypadku zwierząt wodnych, w tym określenia dopuszczalnych norm oraz metod pomiaru, co pozwoli uniknąć niejednoznacznej interpretacji i ułatwi egzekwowanie przepisów.